

ILMATIETEEN LAITOS
METEOROLOGISKA INSTITUTET
FINNISH METEOROLOGICAL INSTITUTE

ILMASTOKATSAUS

HUHTIKUU 2008 APRIL

Huhtikuu oli lämmin ja sateinen

Äärimmäisten ilmastonmuutosten mahdollisuuksista

Kuva Kari Karlsson

Ilmastokatsaus 4/2008

Klimatologisk översikt april 2008

Sisältö

ÄÄRIMMÄISTEN ILMASTONMUUTOSTEN MAHDOLLISUUKSISTA	
VUOSITUHANNEN ALUSSA LÄMPIMIÄ HUHTIKUITA	
VUODENAIKAISENNUSTE KESÄ- ELOKUULLE	
HUHTIKUUN SÄÄKATSAUS	
TUULITIEDOT	
LÄMPÖTILOJA	
SADEMÄÄRIÄ	
KUUKAUSITILASTOT	
PÄIVITTÄISIÄ TILASTOJA	
POHJANMAAN JA KESKI-POHJANMAAN ILMASTO	
LÄMPÖTILA- JA SADEMÄÄRÄKARTAT	

Ilmastokatsaus

13. vuosikerta

	Julkaisija: Ilmatieteen laitos
3	Päätoimittaja: Ari Venäläinen
4	Toimittajat: Niina Niinimäki Pirkko Karlsson
5	Ilmestyy: noin kuukauden 20. päivänä
6	
7	ISSN: 1239-0291
8	© Ilmatieteen laitos
9	Tilaukset: Ilmatieteen laitos, Ilmastopalvelu PL 503, 00101 Helsinki
10	sähköposti: etunimi.sukunimi@fmi.fi puhelin (09) 19291
11	
13	Vuositilaushinta on 45 euroa Prenumerationspriset är 45 euro Irtonumero 5,05 euroa (sisältää ALV:n)
16	Lösnummer 5,05 euro (ingår MOMS) Lainatessasi lehden sisältöä muista mainita lähde.

Julkaisussa olevat havaintotiedot on tarkastettu päivittäin. Tiedoissa on puutteita, jotka korjataan havaintojen lopullisen tarkastuksen aikana. Täsmälliset tiedot kaikilta Suomen havaintoasemilta ovat käytössä viimeistään 1,5 kk jälkikäteen ja tilattavissa ilmastopalvelusta, palvelupuhelin 0600 10601, hinta 3,01 euroa/min+pvm.
Ilmastoasioita myös verkossa:
<http://www.fmi.fi/saa/tilastot.html>.

Äärimmäisten ilmastonmuutosten mahdollisuuksista

ILMASTONMUUTOKSEN
VAIKUTUKSIA TARKASTELTAESSA
USEIN KESKITYTÄÄN ASTEITTAISIIN
MUUTOKSIIN JA ÄÄRIMMÄISET
MUUTOKSET, JOIDEN
ESIINTYMISTODENNÄKÖISYYS
ON PIENI, JÄÄVÄT VÄHEMMÄLLE
HUOMIOILLE. NÄIDEN PIENEN
TODENNÄKÖISYYDEN, MUTTA
SUUREN VAIKUTUSTEN OMAAVIEN
ILMIÖIDEN TARKASTELU ON
PERUSTELTUA NIIHIN LIITTYVIEN
SUURTEN RISKIEN VUOKSI.

Äärimmäisellä ilmastonmuutoksella tarkoitetaan ilmastonmuutosta, jossa ilmastojärjestelmä on pakotettu jonkin kynnyksarvon yli, minkä ylittäminen käynnistää ulkoista pakotetta suuremman, peruuttamattoman muutoksen, kuten nopean muutoksen valtamerten kiertoliikkeessä tai arktisen merijään sulamisen. Suurelle osalle näistä äärimmäisistä ilmastonmuutoksista on korkea lämpenemisraja suhteessa esim. EU:n tavoitteeseen rajoittaa maapallon keskilämpötilan nousu noin 1,2 °C:een nykyisestä. Viimeaikaiset havainnot - joiden mukaan keskilämpötilan osalta liikutaan ennusteiden ylärajalla ja päästöjen ja merenpinnan nousun ennusteet ovat olleet aliarvioita - antavat kuitenkin aihetta pitää myös äärimmäisiä ilmastonmuutoksia mahdollisina.

Arktisen merijään pinta-ala on viime vuosina pienentynyt kiihtyvällä vauhdilla ja on alettu epäillä, että jo lähivuosikymmeninä meri voisi kesäisin olla kokonaan jäätön. Jään sulaminen avaa uusia merireittejä, mutta huonontaa siitä riippuvaisten ihmisten ja eläinlajien kuten jääkarhujen ja hylkeiden elämää.

Grönlannin ja Länsi-Antarktikan mannerjäätiköiden on viime aikoina havaittu sulavan nopeammin kuin mallilaskelmissa. Grönlannin jäätikön täydellinen

sulamisen on arvioitu mahdolliseksi, jos maapallon keskilämpötila kohoaa 1-2 °C:tta - ja Länsi-Antarktikan jos maapallon keskilämpötila kohoaa 3-5 °C:tta - nykyistä korkeammaksi. Nykyisten mallilaskelmien mukaan sulaminen kestäisi vuosituhsia, mutta mallien puutteiden takia nopeampaakaan sulamista ei voida poisulkea ja alarajaksi on esitetty 300 vuotta edellä mainittujen lämpenemisrajojen saavuttamisen jälkeen. Grönlannin jäätikön sulaminen nostaisi merenpintaa 7 metriä ja Länsi-Antarktikan 5 metriä.

Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin on mediassa liitetty ”Golf-virran pysähtyminen”. Golf-virta ei voi pysähtyä ja oikea termi ilmiölle olisi Pohjois-Atlantin termohaliinisen kiertoliikkeen mahdollinen pysähtyminen. Nykykäsityksen mukaan Pohjois-Atlantin termohaliininen kiertoliike heikkenee hyvin todennäköisesti seuraavan sadan vuoden aikana. Asiantuntija-arvioiden mukaan kiertoliikkeen pysähtyminen vaatisi kuitenkin maapallon keskilämpötilan nousua ainakin 3-5 °C:tta nykyistä korkeammaksi, minkä jälkeen pysähtyminen voisi tapahtua noin vuosisadassa. Pohjois-Atlantin alueella kiertoliikkeen heikkeminen hidastaa ilmaston lämpenemistä, muttei pysäytä sitä. Kiertoliikkeen pysähtyminen vaikuttaisi sateiden jakautumiseen Etelä- ja Länsi-Euroopassa sekä hidastaisi huomattavasti Grönlannin jäätikön sulamista.

Ilmakehän hiilidioksidipitoisuuden noustessa kasvien yhteyttämisen ennustetaan voimistuvan ja maa-alueiden biosfääriin toimivan hiilen nettoieluna. Lämpötilan kohotessa kuitenkin myös hajoaminen ja soluhengitys lisääntyvät ja eräiden mallisimulaatioiden mukaan jo vuonna 2050 maa-alueet muuttuisivat-

kin hiilidioksidin nettolähteiksi, voimistaen ilmaston lämpenemistä entisestään. Tulevaisuuden ilmassa kasvillisuusvyöhykkeissä voi tapahtua suuria muutoksia. On esitetty arvioita, että maapallon keskilämpötilan kohoaminen noin 3 °C:lla voisi aiheuttaa laajaa pohjoisten havumetsien ja Amazonin sademetsän häviämistä. Amazonin sademetsän kuivuminen vaikeuttaisi huomattavasti alueen yhdyskuntien makean veden saantia ja aiheuttaisi eliölajien monimuotoisuuden menetyksiä.

Ilmaston lämpeneminen uhkaa sulattaa merkittäviä määriä ikiroudan pintakerroksista. Ikiroudan sulaminen nopeuttaa ikiroudassa jäätyneenä olleen orgaanisen aineen hajoamista, vapauttaen ilmakehään suuria määriä kasvihuonekaasuja, mikä voimistaa kasvihuoneilmiötä entisestään. Ikiroudan sulaminen pienentää maan kantavuutta ja vaikeuttaa arktisten alueiden luonnonvarojen - kuten öljyn ja maakaasun - etsintää, poraamista ja kuljetamista maateitse.

Natalia Pimenoff

Vuosituhanen alussa lämpimiä huhtikuuta

Viime vuosina kevät ovat olleet aikaisia, ja erityisesti huhtikuuhun on usein osunut lämpöaalto. Kiintoisaa on tutkia, miten viimeaikaiset kevätlämpötilat vertautuvat varhaisempiin aikoihin. Tätä varten huhtikuun vuosittaisista keskilämpötiloista laskettiin 10-vuotiskeskisarvot (ns. liukuvat keskiarvot) kaikille jaksoille alkaen 1800-luvulta ja päättyen jaksoon 1999-2008. Tulos on esitetty oheisessa kuvassa.

Kuvassa vihreä käyrä esittää koko Suomen yli laskettua lämpötilan keskiarvoa. Koska kuitenkin suuren osan 1800-lukua Suomessa toimi vain muutama säähavaintoasema, koko Suomen

keskilämpötilat tuolta ajalta eivät ole kovin luotettavia. Siksi vastaavat liukuvat keskiarvot laskettiin myös Helsingissä tehdyistä havainnoista (punainen käyrä); tämä vuonna 1829 alkanut havaintosarja on Suomen pisin.

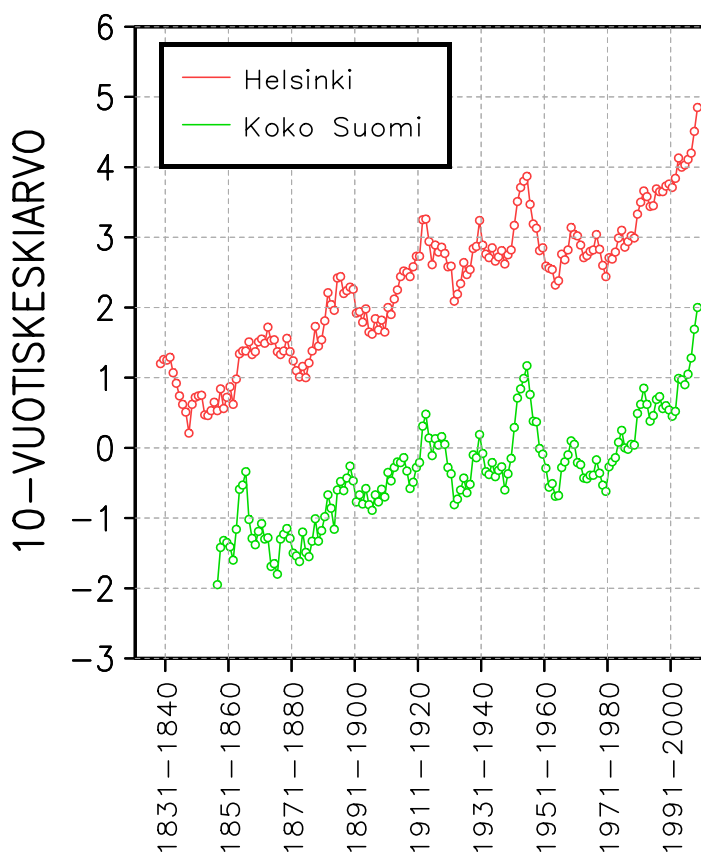
Kuvasta nähdään huhtikuun lämpötilojen nousseen selvästi 1800-luvulta nykypäivään. Nousu ei toki ole ollut tasaista, ja myös esimerkiksi 1940-1950-lukujen vaihteessa koettiin useita lämpimiä keväitä. Viime vuosien lämpötilat ovat kuitenkin lyöneet kaikki aikaisemmat lämpöhuiput selvästi. Tuoreimman kymmenvuotiskauden 1999-2008 keskilämpötila, koko maassa +2.0°C ja Helsingissä +4.8°C, on havain-

tosarjan korkein. Tuntuma kevätien varhentumisesta ei siis ole väärä.

Helsingin ja koko Suomen lämpötilat ovat vaihdelleet varsin kauniisti yhtä jalkaa. 1900-luvulla lämpökäyrien ero on ollut noin kolme astetta, 1800-luvulla hiukan vähemmän. Tämä voi johtua Helsingin mittausaseman sijainnista keskellä kaupunkia. Kaupungin kivierämaa kerää ylimääräistä lämpöä, ja näin osa pääkaupungissa havaitusta lämpötilan noususta selittyy kaupungin kasvulla.

On ilmeistä, että lämpötilat jatkavat sahaluaan ylös-alas tulevaisuudessakin. Lähtötulevaisuudessa ei siis välttämättä ole odotettavissa aivan yhtä lämmintä kuin viimeksi kuluineina vuosina, mutta aika todennäköisesti kuitenkin valtaosin lämpimämpää kuin vielä muutama kymmenen vuotta sitten.

Kauempana tulevaisuudessa kasvihuoneilmaston voimistuminen aiheuttama yleinen lämpötilan nousu alkaa näkyä ilmastossamme yhä selvemmin. Lämpenemisen ennustettu nopeus kuitenkin vaihtelee aika paljon ilmastomallista toiseen. Lisäksi lämpötilan nousuvauhti riippuu siitä, onnistutaanko kasvihuonekaasujen päästöjä hillitsemään. Eri epävarmuustekijät huomioonottaen näyttäisi siltä, että tästä eteenpäin huhtikuut lämpenisivät sadan vuoden kuluessa 2-6 asteella.

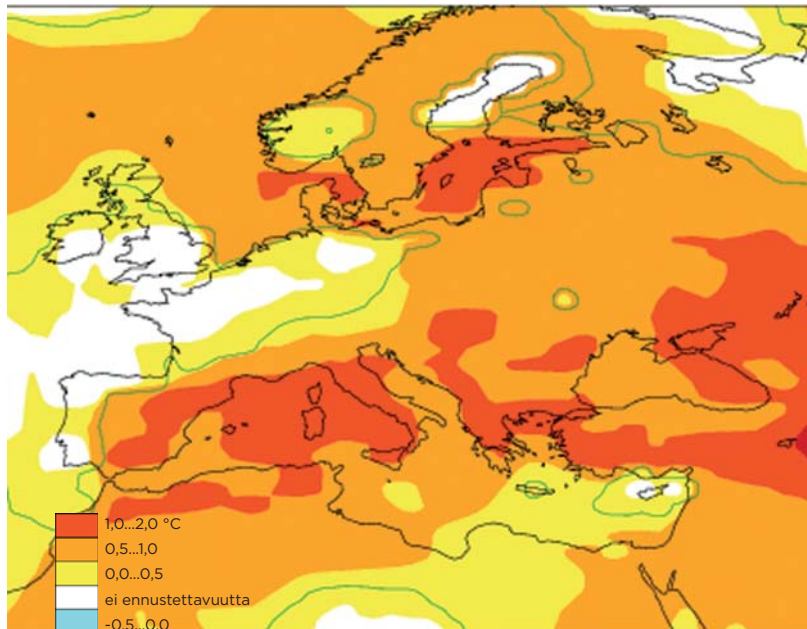
Huhtikuun keskilämpötilan 10-vuotiskeskisarvot 1800-luvun alkupuolelta nykypäivään koko Suomessa keskimäärin (vihreä käyrä; viimeisen jakson 1999-2008 lukuarvo alustava) sekä Helsingissä (punainen käyrä).

Kimmo Ruosteenoja
Hanna Tietäväinen

Vuodenaikaisennuste kesä-elokuulle 2008

Kesästä 2008 näyttää tulevan Euroopan keskipitkien ennusteiden keskuksen (ECMWF) 15. toukokuuta julkaiseman vuodenaikaisennusteen mukaan jonkin verran tavanomaista lämpimämpi. Kesäkuusta elokuuhun ulottuvan jakson keskilämpötilan ennustetaan olevan suurimmassa osassa maata 0,5–1,0 °C tavanomaista korkeamman. Sen sijaan sade-ennuste ei anna mitään mainittavaa poikkeamaa tavanomaisesta. Ilmanpaine-ennuste antaa viitteitä siitä, että maahamme muodostuu ajoittain korkeapaineita, jotka pitävät yllä kesäistä säätä.

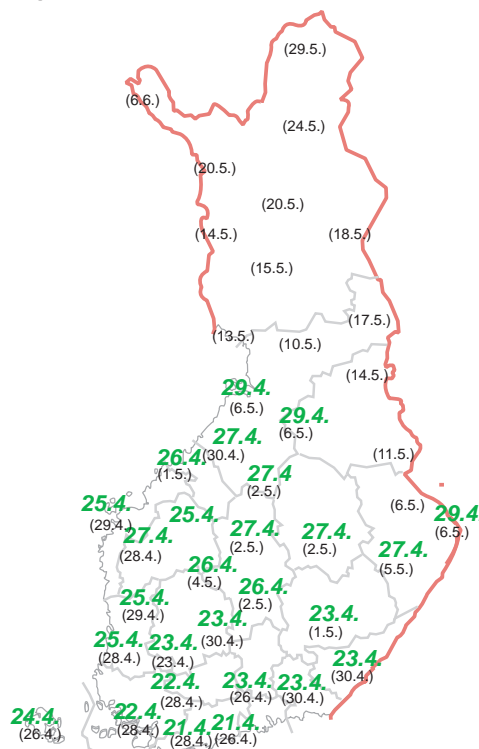
Asko Huttila

Keskilämpötilan poikkeama pitkäaikaisesta keskiarvosta kesä-elokuussa 2008 ECMWF:n mukaan.

Termisen kasvukauden alku

Terminen kasvukausi, jolloin vuorokauden keskilämpötila nousee pysyvästi +5 asteen yläpuolelle, alkoi noin viikon keskimääräistä aikaisemmin Etelä- ja Keski-Suomessa. Viereisessä kuvassa on merkitty vihreällä tämän vuoden termisen kasvukauden alkupäivämäärät. Mustalla merkityt päivämäärät ovat vertailukauden 1971-2000 keskiarvoja.

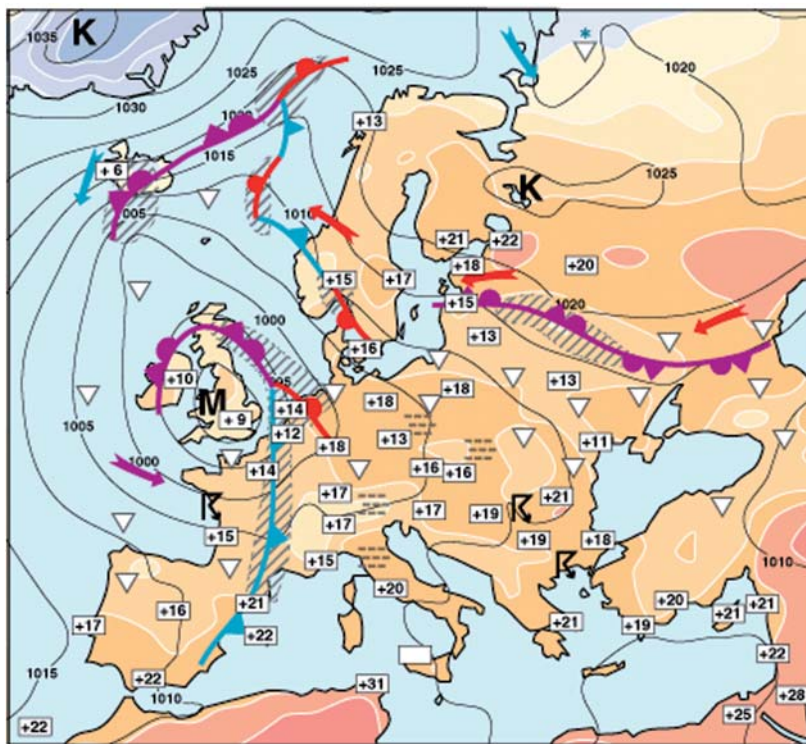
Huhtikuu oli lämmin ja sateinen

Huhtikuun alussa Pohjois-Venäjältä ulottui Keski-Eurooppaan laaja korkeapaineen alue, jonka länsipuolitse virtasi Etelä- ja Keski-Suomeen varsin lämmintä ja kuivaa ilmaa. Maan pohjoisosassa sää oli kuukauden ensimmäisenä päivänä kosteampaa ja pääosin pilvistä, mutta muuttui sielläkin pian selkeämmäksi. Lämpötila kohosi maan etelä- ja keskiosassa yleisesti 10 asteen yläpuolelle, ja ylin lukema, 14,7 °C, mitattiin kuukauden toisena päivänä Porissa.

Korkeapaine heikkeni 4. huhtikuuta ja samalla Lapin ja Kainuun yli koilliseen liikkui lumisadealue. Lapissa lunta satoi seuraavanaikin päivänä ja maan etelä- ja keskiosassa satoi paikoin vettä, kun Norjan merellä olevaan matalapaineeseen liittyvä sadealue ulottui maahamme. Ilmavirtaus kääntyi maassamme itäiseksi kun korkeapaine vahvistui Jäämerellä ja matalapaineen alue samanaikaisesti levisi etelästä. Sää muuttui maassamme yleisesti sateiseksi.

Kuukauden 8. päivänä syveni Riianlahdella voimakas matalapaine, joka liikkui pohjoiseen aiheuttaen runsaita vesisateita maan etelä- ja keskiosassa. Oulun läänissä ja Etelä-Lapissa sateet tulivat lumena ja jäätävänä vesisateena. Matalapaine täyttyi hitaasti ja vettä sekä lunta satoi monin paikoin aina kuukauden 11. päivään saakka. Heikko korkeapaine vaikutti 12.4. maan etelä- ja keskiosassa sään ollessa osin aurinkoista, mutta uusia sateita lähestyi taas etelästä. Pohjois-Lapissa sää oli varsin selkeää, ja niinpä Utsjoen Kevolla pakkasen kiristyi 12. päivä kuukauden alimpaan lukemaan, -26,7 asteeseen.

Huhtikuun 13. päivä saatiin taas vesisateita. Maan keskiosassa sade oli osittain jäätävää, mikä on

Sääkartta 30.4.2008

vuodenaikaan nähden harvinaista. Sateet muuttuivat 14. päivänä maan itäosassa suurelta osin lumeksi. Kuukauden puolivälissä sateet siirtyivät nopeasti maamme itäpuolelle, ja säätyyppi alkoi muuttua kuivemmaksi ja selkeämmäksi. Maan etelä- ja keskiosaan vahvistui korkeapaineenselänne ja sää oli pääosin aurinkoista. Lapissa pilvisuus oli ajoittain runsaampaa ja paikoin saatiin heikkoja lumisateita. Lämpötilan vuorokausivaihtelu oli suurta, sillä öisin esiintyi pakkasia eteläisintä Suomea myöten päivälämpötilan ollessa 10-15 °C korkeampi.

Korkeapaine alkoi heiketä huhtikuun 23. päivän tienoilla, kun Jäämereltä virtasi kylmempää ilmaa maan pohjois- ja keskiosaan. Maan eteläosassa ilmassa oli sitä vastoin selvästi lämpimäm-

pää ja sää lämpeni entisestään 25. päivän tienoilla. Kun maan etelä- ja keskiosassa hätyyteltiin 20 asteen rajaa, kiristyi pakkasen samanaikaisesti Käsivarressa alle 15 pakkasasteen. Lämmin ja kosteampi ilma levisi kuukauden loppupäivinä myös pohjoiseen. Sää muuttui myös pilvisemmäksi ja maan länsi- ja pohjoisosassa satoi monin paikoin vettä, mutta maan etelä- ja itäosassa oli edelleen pääosin poutaista. Kuukausi päättyi suuressa osassa maata poutaisessa ja vuodenaikaan nähden lämpimässä säässä. Huhtikuun lämpimimpänä päivänä, vappuaattona, lämpötila kohosi ylimmillään 23,9 asteeseen Turun Artukaisissa.

Juha Kersalo
Niina Niinimäki

Huhtikuun tuulitiedot

ERISUUNTAISTEN TUULIEN LUKUISUUDET (%) JA KESKINOPEUDET (M/S)
FREKVENSER AV OLIKA VINDRIKTINGAR (%) OCH VINDENS MEDELHASTIGHET

	N		NE		E		SE		S		SW		W		NW		Tyyntä	Keski- nopeus
	%	m/s	%	m/s	%	m/s	%	m/s	%	m/s	%	m/s	%	m/s	%	m/s		
UTÖ	14	5.9	11	5.9	16	5.4	10	3.9	17	6.7	12	5.2	6	5.1	14	6.2	0	5.7
KIIKALA LA	8	2.3	9	3.2	18	3.4	13	3.2	13	3.0	13	2.8	8	1.9	10	1.8	9	2.6
HKI-VANTAAN LA	5	3.5	15	3.9	18	4.8	9	3.7	14	4.4	12	4.8	7	4.0	8	3.4	14	3.6
ISOSAARI	3	2.9	17	5.5	27	7.1	5	3.9	8	6.0	22	6.0	11	4.0	5	4.3	1	5.6
RANKKI	6	2.8	13	4.5	26	6.4	11	3.7	8	4.1	23	4.5	7	4.1	5	3.6	1	4.7
ISOKARI	17	6.3	7	4.9	8	5.7	12	5.7	20	6.3	10	4.2	7	3.2	17	4.6	3	5.4
TRE-PIRKKALAN LA	10	2.0	10	2.7	10	3.6	6	1.6	13	2.7	9	2.6	7	2.6	6	1.9	29	1.8
TAHKOLUOTO	19	4.7	9	3.5	13	3.8	9	4.1	20	6.1	5	4.5	5	3.2	19	5.1	1	4.6
JYVÄSKYLÄ LA	12	2.8	10	2.6	15	3.4	20	1.6	14	2.0	6	2.3	4	2.0	17	2.1	2	2.3
VALASSAARET	4	4.8	29	7.0	12	5.4	4	3.3	21	5.1	16	4.0	6	3.5	6	4.6	3	5.2
KUOPIO LA	5	1.9	11	2.8	25	2.8	8	1.9	10	3.3	7	2.4	6	2.1	14	2.4	13	2.3
ULKOKALLA	5	4.2	21	6.7	14	6.9	7	4.6	12	5.1	20	5.0	14	4.1	7	2.8	1	5.3
KAJAANI LA	3	2.2	8	3.8	26	4.2	10	2.3	12	1.9	8	2.1	11	3.1	10	2.5	12	2.7
OULU LA	6	2.4	16	4.5	20	4.1	14	2.3	11	1.7	9	2.0	13	3.0	8	2.3	3	2.9
KEMI AJOS	7	3.9	16	7.1	16	4.6	17	4.5	15	4.5	13	5.1	11	5.1	5	3.6	0	5.0
KUUSAMO LA	4	2.4	7	4.0	30	3.5	9	2.6	3	2.2	14	2.9	8	2.5	16	2.6	10	2.7
ROVANIEMI LA	3	3.4	18	5.6	21	4.9	10	3.0	13	4.0	17	3.7	5	2.6	11	3.8	1	4.2
SODANKYLÄ	8	2.8	14	3.1	15	2.9	17	2.3	12	2.7	13	3.2	8	2.6	12	2.4	2	2.7
IVALO LA	8	3.1	16	4.2	7	2.7	10	2.5	8	2.5	20	3.2	13	3.4	6	4.2	12	2.9
KEVO	9	3.2	8	3.6	5	3.2	7	2.7	25	2.6	6	2.4	15	2.9	16	5.3	9	3.0

Kovatuuliset päivät, keskituulen nopeus >14m/s, taulukon asemilla:

UTÖ	13.,14.
ISOSAARI	12.,13.
RANKKI	13.
ULKOKALLA	7.,8.

Myrskypäivät, keskituulen nopeus >21 m/s, taulukon asemilla määräaikailla kansainvälisillä havaintohetkillä tehtyjen havaintojen mukaan: -

Sääennätyksiä maaliskuussa 2008

tarkastettujen havaintojen mukaan

Ylin lämpötila

13,2 °C Pori lentoasema 31.3.2008

Alin lämpötila

-33,2 °C Enontekiö Kilpisjärvi 22.3.2008

Suurin kuukausisademäärä

88 mm Outokumpu Taipale Mustapuro

Suurin vuorokausisademäärä

25 mm Rautavaara Ylä-Luosta 26.3.2008

Suomen ennätykset maaliskuussa

Ylin lämpötila

17,5 °C Helsinki-Vantaa lentoasema 27.3.2007

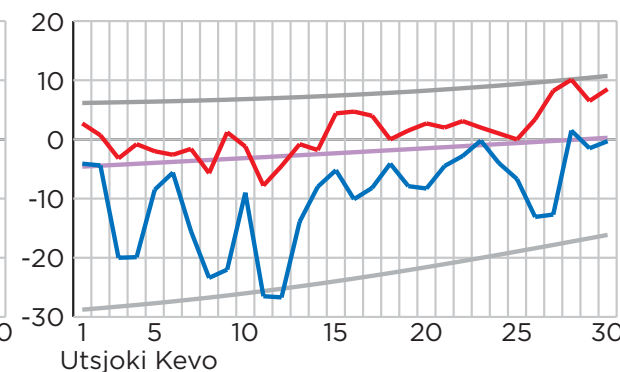
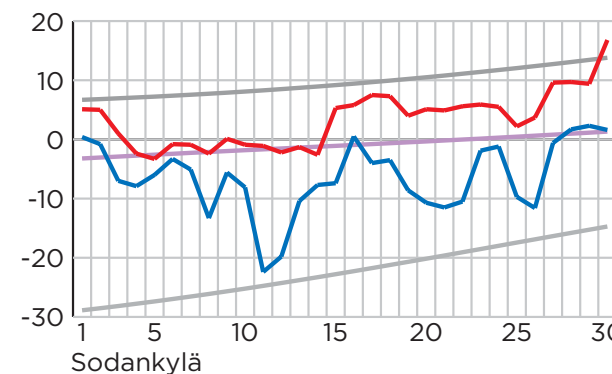
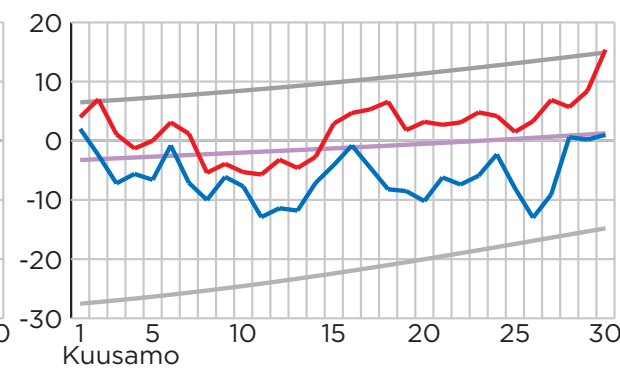
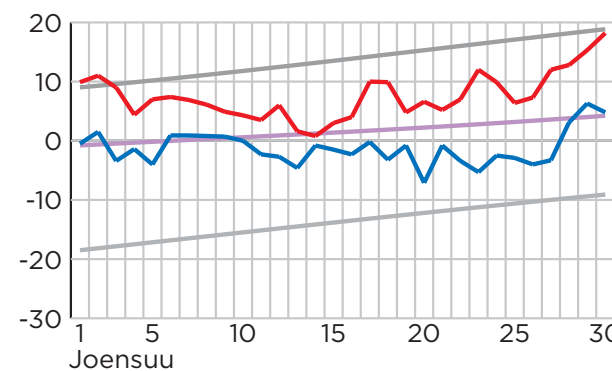
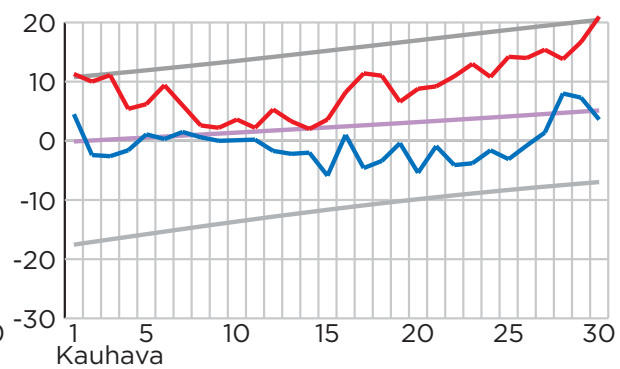
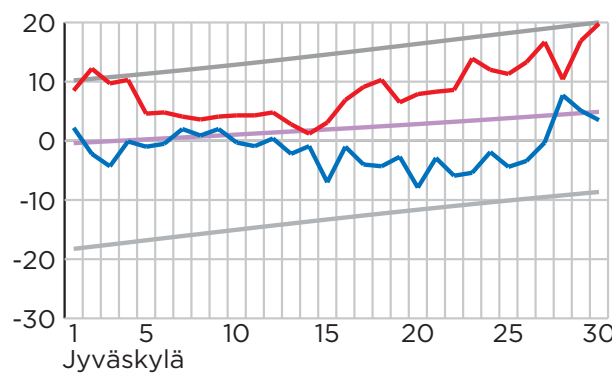
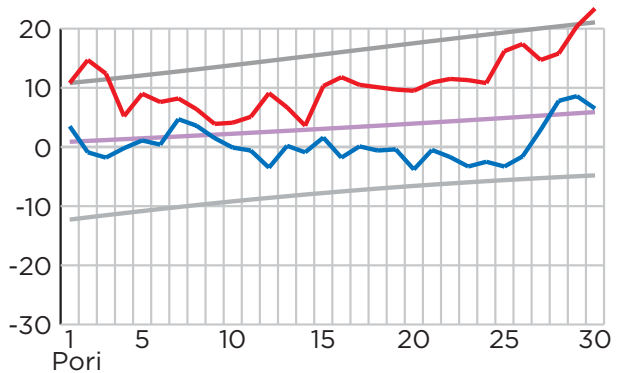
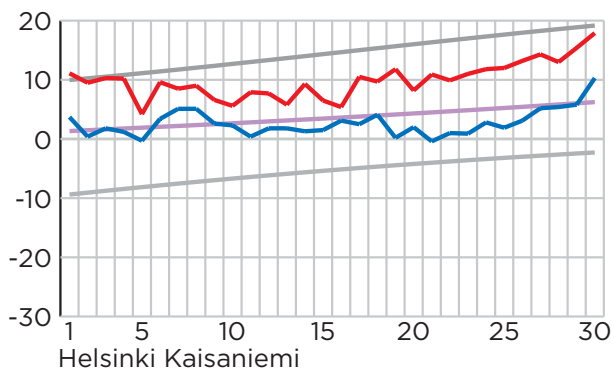
Alin lämpötila

-44,3 °C Salla Tuntsa 1.3.1971

Suurin kuukausisademäärä

133 mm Enontekiö Kilpisjärvi 2003

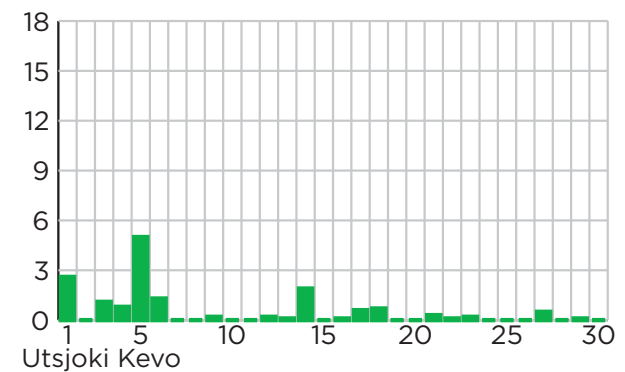
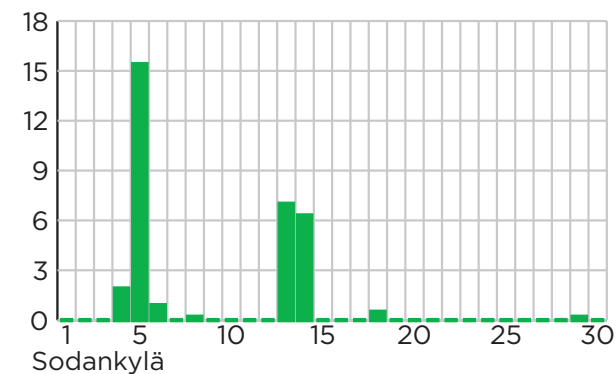
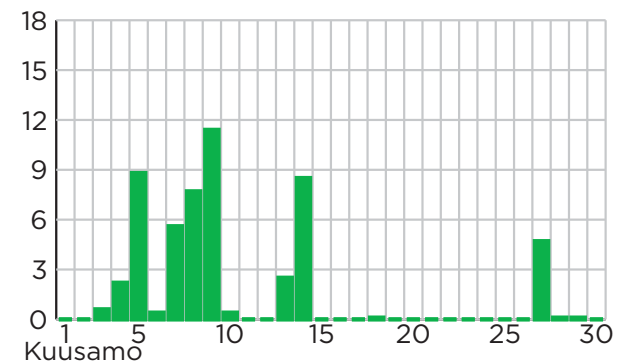
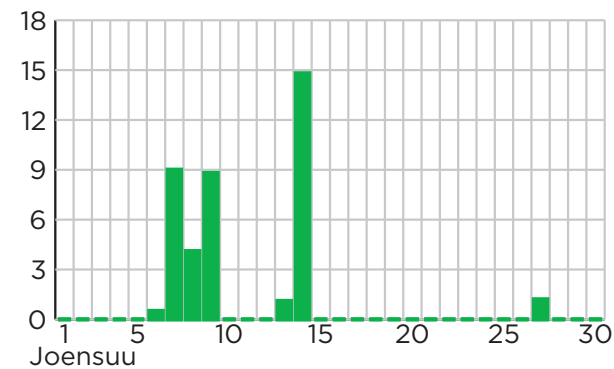
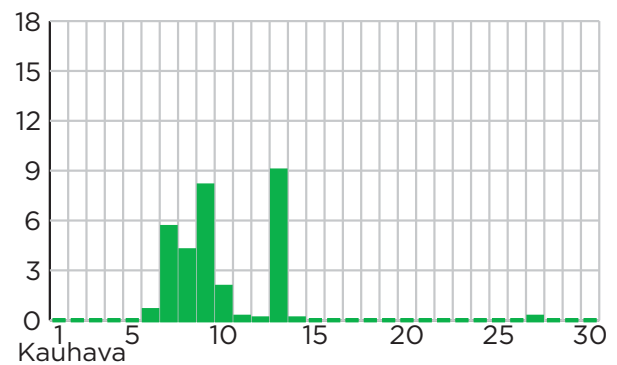
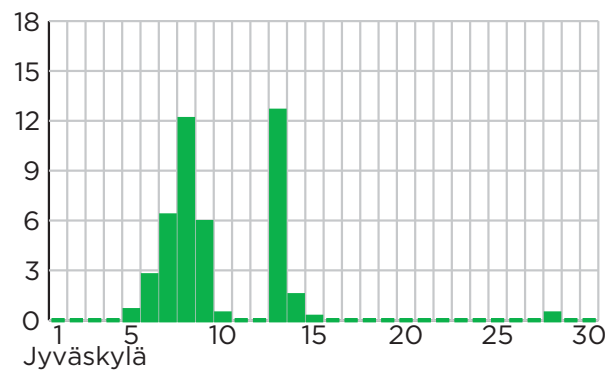
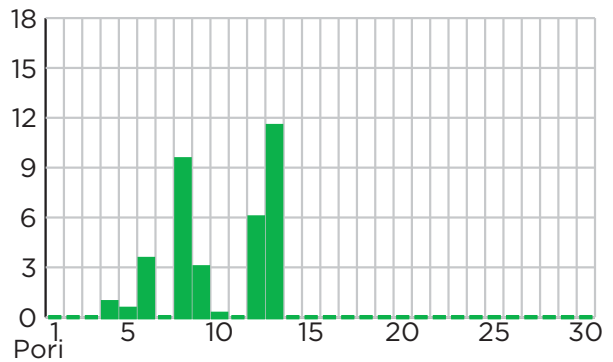
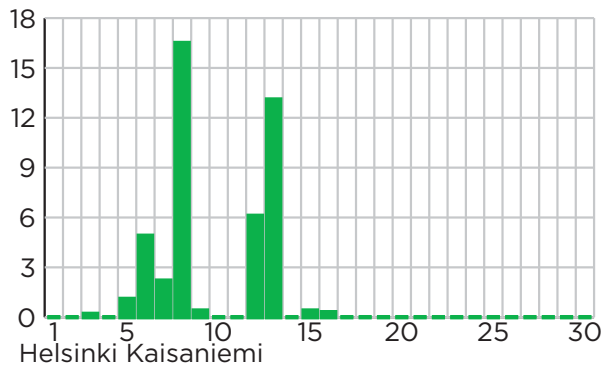
Huhtikuun lämpötiloja

Huhtikuussa 2008 päivittäin mitattu ylin ja alin lämpötila (°C).
Tasoitettut vertailuarvot ovat kaudelta 1971-2000. Keskimmäinen lila viiva kuvaa vuorokauden keskilämpötilan 50 % arvoa eli mediaania. Ylin ja alin harmaa viiva kuvaavat ylimmän ja alimman lämpötilan 3 % esiintymistodennäköisyyksiä eli ovat poikkeuksellisen arvot rajat.

April 2008, dygnets högsta och lägsta temperatur °C. De utjämnade referensvärdena är från perioden 1971-2000. Den mellersta lila linjen visar dygnets medeltemperaturs 50% värde, medianvärdet. De övre och nedre grå linjerna anger högsta och lägsta temperaturens 3% sannolikhetsvärde, exceptionellvärdet.

Huhtikuun sademääriä

Huhtikuussa 2008 mitatut vuorokauden sademäärät millimetreinä.

Dagliga nederbördsmängder (mm) i april 2008 på några orter.

Huhtikuun kuukausitilastot

ILMAN LÄMPÖTILA (°C), SADEMÄÄRÄ (MM) JA LUMEN SYVYYS (CM)
 LUFTTEMPERATUR (°C), NEDERBÖRD (MM) OCH SNÖDJUP (CM)

Havaintoasema	Keskilämpötila °C		Ylin lämpötila °C		Alin lämpötila °C		Pakkaspäiviä	Sademäärä mm				Lumen syvyys 15.pnä cm	
	2008	1971-2000	2008	Päivä	2008	Päivä		2008	1971-2000	Suurin	Päivä	2008	1971-2000
	UTÖ	4.5	2.1	11.4	30	0.2		4	0	37	28	12	8
JOMALA	5.0	3.1	18.1	30	-3.8	23	14	28	32	15	8	-	
HANKO TVÄRMINNE	5.0	2.6	15.1	30	-0.7	21	3	25	35	11	8	-	3
KIIKALA	5.8		22.1	30	-4.1	23	13	33		10	13	-	
HKI-VANTAA	6.3	3.3	20.9	30	-2.6	23	8	42	36	16	8	-	1
HELSINKI KAISANIEMI	6.1	3.3	17.9	30	-0.4	21	2	45	36	17	8	-	0
HELSINKI ISOSAARI	4.2		12.5	27	-0.4	5	1	40		18	8	-	
KOTKA KIRKONMAA	4.3		14.6	29	-5.0	5	9	24		8	13	-	
PORI	5.3	3.0	23.4	30	-3.8	20	17	35	34	12	13	-	1
TURKU	5.7	3.4	22.8	30	-3.9	20	14	31	37	10	8	-	0
JOKIOINEN OBS.	5.7	2.7	22.1	30	-4.8	20	14	42	32	13	13	-	10
TRE-PIRKKALA	4.9	3.0	21.1	30	-4.7	20	18	56	34	18	13	1	2
LAHTI	5.6	2.8	21.8	30	-6.1	20	13	36	32	13	8	-	6
UTTI	5.6	2.5	21.8	30	-4.6	22	12	31	33	8	9	-	19
NIINISALO	4.8	2.1	21.5	30	-4.5	20	15	31	38	10	8	1	23
JÄMSÄ HALLI	4.4	1.9	20.8	30	-7.2	20	22	50	33	15	9	3	15
JYVÄSKYLÄ	3.7	1.4	19.8	30	-7.9	20	22	43	37	13	13	5	22
MIKKELI	4.7	2.0	20.2	30	-8.1	20	17	35	33	11	8	19	19
PUNKAHARJU	3.8	1.7	19.4	30	-6.6	20	19	33	30	12	14	8	16
VAASA	3.6	2.0	21.8	30	-5.8	20	21	41	27	13	13	10	6
VALASSAARET	2.5	0.5	12.9	29	-2.5	22	14	37	24	10	10	2	23
KAUHAVA	3.9	1.9	21.0	30	-5.9	15	17	30	26	9	13	5	5
ÄHTÄRI	3.3	1.1	20.9	30	-8.3	20	22	55	36	19	13	17	28
VIITASAARI	3.6	1.6	19.2	30	-6.6	15	18	34	33	10	13	8	14
KUOPIO	3.7		17.9	30	-5.7	20	19	43		13	8	8	
JOENSUU	3.0	1.0	18.2	30	-7.1	20	21	40	35	15	14	10	44
YLIVIESKA	2.7		20.7	30	-8.5	20	22	40		16	13	12	
KAJAANI	1.4	0.2	17.8	30	-8.2	13	23	38	26	7	13	22	36
HAILUOTO	1.4	0.1	18.5	30	-7.0	15	25	42	25	11	13	24	21
RUUKKI	2.3	1.0	18.0	30	-5.6	20	25	31	24	8	13	17	19
PUDASJÄRVI	0.3		17.5	30	-9.7	26	24	25		6	27	36	
SUOMUSSALMI	-0.4		17.2	30	-11.0	26	26	57		14	14	92	
KUUSAMO	-1.9	-2.0	15.4	30	-13.0	26	26	53	33	11	9	95	68
PELLO	0.5	-0.9	18.6	30	-15.8	11	25	22	26	8	5	68	61
ROVANIEMI	-0.2	-1.0	17.5	30	-12.5	11	26	51	31	17	5	82	62
SODANKYLÄ	-1.2	-2.0	16.8	30	-22.4	11	25	32	28	15	5	93	71
MUONIO	-1.4	-2.4	16.9	30	-18.1	11	27	35	27	20	5	90	70
KILPISJÄRVI	-4.4	-4.6	10.8	30	-20.5	11	29	39	25	11	5	84	96
IVALO	-2.4	-2.2	11.2	30	-22.3	11	26	22	23	8	5	59	54
KEVO	-4.0	-3.1	10.1	28	-26.7	12	29	16	22	5	5	77	68

Kaikiilta asemilta ei ole vertailuarvoja (lyhyt havaintosarja).

Normalvärden finns inte för alla stationer (kort observationsserie).

Maakuntien ilmasto: Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa

YLEINEN ILMASTOKUVAUS

Pohjanmaan kapea maakunta sijaitsee Selkämeren ja Merenkurkun rannikkoalueella. Sen luonnollisena jatkeena on pohjoisessa pieni Keski-Pohjanmaa, joka ulottuu myös sisämaahan vastassaan pohjoisessa Pohjois-Pohjanmaa ja idässä Keski-Suomi. Nämä maakunnat käsitellään yhtenä alueenaan, vaikka välillä onkin tarpeen mainita maakunnat erikseen. Ilmastollisesti Keski-Pohjanmaa on keskiboreaalista aluetta, samoin Pohjanmaan pohjoisin kolkka (Kruunupyö-Pedersöre). Suurin osa Pohjanmaasta on eteläborealisella ilmastovyöhykkeellä.

Kasvien menestymisvyöhyke III käsittää Pohjanmaan lounaisen osan ja vyöhyke IV koillisen osan; raja kulkee Isostakyröstä pohjoiseen. Keski-Pohjanmaan pieni maakunta kuuluu jopa kolmeen eri vyöhykkeeseen. Suurin osa on tosin V-vyöhykettä, mutta Kokolan ja Kälviän kunnat kuuluvat IV-vyöhykkeeseen sekä Perho ja Lestijärvi VI- vyöhykkeeseen.

Alueen ilmastoon vaikuttavat pohjoinen Selkämeri, Merenkurkku ja Perämeren eteläisin osa. Pohjanmaa on ainoastaan 20-50 km leveä ulottuessaan Kristiinankaupungista etelässä Kruunupyöhyhyn pohjoisessa. Keski-Pohjanmaa jakautuu selkeästi rannikkoon ja sisämaahan, jonka itäisin osa on hyvin karua, korkeampaa Suomenselkää. Eriytyinen ilmastollinen alueensa on Merenkurkun saaristo suurimpana saarenaan Raipaluoto. Keväällä ja alkukesällä meri viilentää alueen rannikkoseutuja saaristosta puhumattakaan. Syksyllä sekä alkutalvella meren lämpö lauhduttaa ilmastoa merkittävästi. Karuimmillaan ilmasto on ulkosaaristossa, kuten Valassaarilla ja Mikkeliinsaarilla.

Vuoden keskilämpötila vaihtelee Merenkurkun saariston noin +4 asteen ja Keski-Pohjanmaan vajaan +3 asteen välillä. Kylmin kuukausi on rannikolla ja saaristossa yleensä vasta helmikuu; sisämaassa ja varsinkin Keski-Pohjanmaalla tammi- ja helmikuu ovat jokseenkin yhtä kylmiä. Helmikuun keskilämpötila on saaristossa ja rannikolla -6 asteen vaiheilla, muualla -7...-8,5 °C, kylmintä on Keski-Pohjanmaan sisäosissa. Heinäkuussa keskilämpö on rannikon läheisyydessä ja saaristossa 15...16 °C, ja muualla 16 asteen vaiheilla. Ulkosaaristossa elokuu on miltei yhtä lämmin kuin heinäkuu.

Vuotuinen sademäärä kasvaa selvästi siirryttäessä saaristosta sisämaahan. Merenkurkun saaristossa se jää alle 500 mm:n, mutta on sisämaassa 500-550 mm, Keski-Pohjanmaan sisäosissa 550-600 mm. Selvästi vähäsateisinta aikaa on helmi-toukokuun välinen aika. Helmikuun sadesumma jää keskimäärin noin 20 mm:iin, maaliskuun, huhti- ja toukokuussa sataa yleensä 25-30 mm. Sademäärät kasvavat loppukesää kohti siten, että elokuu on tavallisesti sateisinta kuukausi, sisämaan puolella paikoin myös heinäkuu ja saaristossa syyskuu. Loppukesästä ja alkusyksystä kuukausittaiset sadekertymät ovat yleisimmin 60-70 mm.

LÄMPÖOLOISTA

Alueen ilmasto edustaa Vaasan lentoasema. Havaintopaikka sijaitsee lähes 10 km Vaasan keskustasta sisämaahan päin, ja etäisyyttä keskimääräisestä meren rantaviivasta on hieman enemmän. Se edustaa varsin hyvin alavaa Pohjanmaata, jonne meren vaikutus ei tunnu niin selvänä kuin lähempänä rantaviivaa. Kuukausikeskilämpötilan vuosivai-

telu on keskimäärin noin 23 °C ja ääriämpötilojen 68 °C. Vastaavat vaihtelut Valassaarilla ovat 21 °C ja 56 °C, joten meren vaikutus tuntuu selvältä.

Korkein havaittu lämpötila tällä kahden maakunnan alueella on vuodelta 1960, jolloin Vaasan lentoasemalla mitattiin 32,0 °C 28. heinäkuuta. Heti perässä tulee Kruunupyö 31,9 °C (27.7.1994) ja Vaasan 31,8 °C (28.6.1972 ja 19.6.1939). Vaasan kaupungissa ylin lukema 31,3 °C mitattiin 28.6.1972. Valassaarten lämpöennätys 29,0 °C on niinkin kaukana kuin 30.7.1941. Keski-Pohjanmaan korkein lukema 31,0 °C on mitattu 28.7.1994 Halsualla. Vaasan lentoasema pitää hallussaan kevätkuukausien ylimpiä lämpötiloja: 28.3.2007 mitattiin 14,5 °C, 26.4.1921 23,6 °C ja 30.5.1960 29,0 °C. Syyskuun 6.pnä 1968 siellä koettiin 27,7 asteen helle. Meri ei siis vaikuta enää paljontaan paikan lämpötiloihin. Hellepäiviä oli keskimäärin kautena 1971-2000 Vaasassa 8 ja Kruunupyössä 11 kpl, mutta Valassaarilla ei yhtään.

Talven kireimmät pakkaset ovat muutaman kerran allitaneet 40 asteen rajan. Kylmintä on ollut 3.2.1966 Kruunupyössä, jolloin mitattiin -41,5 °C. Muutamaa päivää myöhemmin (8.2.1966) siellä oli alin lukema -40,7 °C ja 10.1.1987 -40,5 °C. Keski-Pohjanmaalla, Toholammilla vuosi 2003 alkoi kylmänä, kun uudenvuodenpäivänä pakkasta oli 40,3 °C. Myös Vaasan pakkasennätys -38,6 °C mitattiin 3.2.1966. Alhaisin Valassaarilla mitattu lämpötila on -30,8 °C 29.1.1967.

Kesäkuukausien kylmyyden nätyksiä pitää hallussaan Kruunupyö. Kesäkuun alin lukema -3,4 °C mitattiin siellä 4.6.1965, heinäkuun -0,5 °C 9.7.1975 ja elokuun -3,2 °C 28.8.1989. Vaasan vastavat alimmat arvot ovat -2,8 °C 7.6.1955, +0,5 °C 31.7.1959 ja -2,1

°C 30.8.1956.. Keski-Pohjanmaan puolella Halsua on kylmin paikka; kesäkuun alin lämpötila on ollut siellä -3,1 °C, heinäkuun -0,1 °C ja elokuun -3,0 °C. Hallaa on havaittu heinäkuussakin kaikilla edellä mainituilla paikoilla. Alin maanpintalämpötila kesäkuussa on ollut -6,2 °C Vaasassa 9.6.1971, heinäkuussa -2,6 °C Halsualla 6.7.1992 ja elokuussa myös Halsualla -5,1 °C 27.8.1984. Hallapäiviä onkin keskimäärin (1971-2000) kesäkuussa Vaasassa 2 ja Kruunupyysssä 3 kpl, heinäkuussa ei yhtään sekä elokuussa Vaasassa 1 ja Kruunupyysssä 2 kpl.

SADEOLOISTA

Vuosisateen ennätys on Keski-Pohjanmaalta Toholammilta, missä vuonna 1998 satoi 883 mm. Seuraavana tilastossa ovat Närpiön sateet vuosilta 1974 (803 mm) ja 1981 (801 mm). Muita yli 800 mm:n sateita ei löydykään vuoden 1959 jälkeen. Vaasan havaintopaikkojen suurin vuosisademäärä on ollut Hietalahdessa 763 mm 1974 ja lentoasemalla 708 mm 1981. Kuivimpina vuosina sadesummat ovat jääneet jopa hieman alle 300 millin. Pienimpänä vuosisateena voidaan pitää vuoden 2007 Uusikaarlepyn Jepuan 262 mm:n sadetta. Närpiön Alamarkussa sadetta kertyi 2003 299 mm ja Oravaisissa 1989 300 mm. Vaasan lentoaseman niukkasateisin vuosi oli 1976, jolloin satoi 335 mm. Keski-Pohjanmaan puolella Tankarissa satoi vuosina 1969 ja 1976 309 mm.

Sateisin kuukausi on ollut monella asemalla vuoden 1967 elokuu, kuten myös oli tilanne Etelä-Pohjanmaalla. Silloin satoi Luodossa 241 mm, Närpiön Ylimarkussa 229 mm ja Kruunupyysssä 223 mm. Näiden väliin kiillaa tuorempi ennätys vuodelta 2004, jolloin Oravaisissa vettä tuli 228 mm. Vaasan Hietalahdessa satoi elokuussa 1967 201 mm ja lentoasemalla 180 mm, jotka olivat niidenkin kuukausiennätysiksi. Keski-Pohjanmaalla kärkeä pitää Hal-

suan Kanala, missä satoi 174 mm syyskuussa 1992.

Tilastojen kuivimpina kuukausina ei ole satanut lainkaan. Näin on ollut esimerkiksi helmikuussa 1994 Maalahdella; Närpiön Alamarkussa sadesumma oli 0,0 mm. Sateetonta oli Maalahdella myös kesäkuussa 1966, ja Pietarsaaren Lepäluodolla satoi 0,0 mm kesäkuussa 1982 ja heinäkuussa 1994. Keski-Pohjanmaan Kälviällä satoi 0,0 mm huhtikuussa 2005.

Suurin vuorokauden aikana tullut sademäärä 150,8 mm mitattiin Oravaisissa 3.8.2004. Seuraavana tilastossa tulee elokuun 6.päivän sade vuodelta 1967. Silloin satoi Luodossa 144,8 mm ja Kruunupyysssä 140,8 mm, Vaasan Hietalahdessa 95,7 mm ja lentoasemalla 90,9 mm. Oravaisten kaatosateen paikallisuutta kuvaa se, että seuraavaksi eniten eli 89,6 mm satoi tuolloin Uudessakaarlepysssä. Keski-Pohjanmaan suurin vuorokausisade 85,9 mm on mitattu 16.6.1983 Kokkolassa.

LUMIOLOISTA

Pohjanmaa ja osa Keski-Pohjanmaastakin on keskimäärin varsin vähälumista aluetta, mutta kylmän ilman purkaus ja lämmin meri aiheuttavat joskus alkutalvella runsaita lumisateita. Toisaalta pitkään sulana pysyvä meri, erityisesti pohjoinen Selkämeri pitävät rannikkoseudut lumesta vapaana, ja lumipeite saattaa osin hävitäkin pitempien lauhojen jaksojen aikana. Pohjoisella Perämereen rajoituvalla rannikkoseudulla vaikutus häviää meren jäätyessä. Talven ensimmäinen lumipeite tulee keskimäärin suurimpaan osaan Keski-Pohjanmaata ja siihen rajoittuvaan Pohjanmaan koillisnurkkaan lokakuun 25.-31.päivänä, muualle marraskuun ensimmäisellä viikolla, paitsi aivan lounaaseen 10.11. tienoilla.

Maan peittyminen pysyvästi lumella kestää lähes kuukauden siirryttäessä Suomenselältä pohjoisen Selkämeren rantamille. Vuosina 1971-2000 pysyvä lumi-

peite on saatu keskimäärin Keski-Pohjanmaalla Lestijärvellä 24.11., Kaustisilla 28.11, Kälviällä 4.12. ja Kokkolassa 11.12 sekä Pohjanmaalla Uusikaarlepysssä 10.12., Vaasassa ja Valassaarilla 13.12., Maalahdella 16.12 ja Närpiössä 19.12. Maaliskuun alkupuolella lumipeitteen paksuus on Pohjanmaalla 25-35 cm ja Keski-Pohjanmaalla 35-45 cm, Suomenselällä Lestijärven-Perhon seudulla kuitenkin noin 50 cm. Vähälumisinta on yleensä keskisen Pohjanmaan sisäosien tasaisilla viljelyalueilla; Merenkurkun saaristo on hieman runsaslumisempi. Yhtenäinen lumipeite katoaa keski-siltä viljelyseuduilta jo maaliskuun viimeisellä viikolla, muualta huhtikuun alkupuolella, Keski-Pohjanmaan Suomenselkään kuuluvalta seudulta 15.4. vaiheilla, Valassaarilta vasta huhtikuun lopussa. Lumipeitteen kesto aika vaihtelee näissä maakunnissa näin ollen 100 ja 140 päivän välillä.

Yksittäisinä talvina erot lumipeitteessä ovat vieläkin suurempia. Aiemmin mainittu lauha talvi 1974-75 käy täälläkin hyvästä esimerkistä. Rannikkoasemilla (Vaasa ja Kristiinankaupunki) pisin lumipeite kesti noin 3 viikkoa (12.2.-3.3), mutta Kruunupyysssä jo 130 päivää. (2.11.-12.3) ja Halsualla peräti 165 päivää (11.11.-25.4). Erikoinen oli myös talvi 1992-93, jolloin Vaasassa ensilumi tuli 12.10 ja lumensyvyys oli 16.10 peräti 40 cm. Tämä talven pisin lumijakso kesti noin 50 päivää lumen suluttua pois joulukuun alussa. Toinen lumijakso 20.2.-19.3. oli nimittäin lyhyempi eli 4 viikon mittainen, ja suurin lumensyvyyskin jäi tuolloin vain 14 cm:iin. Runslumisina ”kunnon talvina” 1965-66 ja 1980-81 Vaasassakin lumipeiteaika kesti marraskuun 10.päivän tienoilta vappuun saakka eli kokonaista 170 päivää. Suurimmat alueella vuoden 1959 jälkeen mitatut lumensyvyydet ovat jääneet hieman metrin alapuolelle. Keski-Pohjanmaalla on ollut eniten eli 97 cm lunta Halsualla 9.-13.4.1985, Halsuan kirkonkylässä 96 cm 21.3.1981 ja Perhossa 95

cm 1.4.1971. Pohjanmaan puolella tilaston kärjessä on Närpiö, jossa mitattiin 95 cm 14.3.1981 ja Vaasan lentoasemalla 93 cm samana päivänä. Vaasan Hietalahti ilmoitettiin lumensyvyudeksi 87 cm 25.-28.3.1966. Valassaarilla mitattiin 86 cm lunta 5.-10.3.1977.

VUODENAJAT JA KASVUKAUSI

Meri vaikuttaa oleellisesti alueen vuodenaikojen vaihtumisen ajankohtiin. Terminen kesä päättyy Keski- Pohjanmaan sisäosissa jo syyskuun 5.päivän tienoilla, muualla 5.-15. syyskuuta, viimeisimpänä Merenkurkun saaristossa. Talven tulossa ero kasvaa vielä suuremmaksi, sillä se alkaa Keski-Pohjanmaan itäosien korkeammalla seudulla marraskuun alkupäivinä, muualla 5.-15.11, mutta Merenkurkun ja pohjoisen Selkämeren saaristossa vasta 20.-25.11. Talven alkaminen kestää siis ainakin 3 viikkoa koko alueella.

Kevät saapuu Pohjanmaan sisäosiin huhtikuun alkupäivinä ja etenee sitten pohjoiseen ja länteen siten, että Merenkurkun saaristossa ja Keski-Pohjanmaan sisäosissa se alkaa huhtikuun 10.päivän vaiheilla. Meriveden keväinen kylmyys korostuu termisen kesän alkamisessa. Maakuntien sisä-

sisä kesä alkaa tavallisesti toukokuun 25.päivän tienoilla, rannikon läheisyydessä 25.-31.5, mutta saaristossa vasta kesäkuun puolella. Ulkosaaristossa kesän alkaminen venyy aina lähelle kesäkuun puoltaväliä.

Kasvukausi alkaa kauimpana sisämaassa olevilla Pohjanmaan seuduilla aivan huhtikuun loppupäivinä, muualla 1.-6. toukokuuta ja ulkosaaristossa 10.5. tienoilla. Päättyminen sattuu Keski- Pohjanmaan sisäosissa 5.-10. lokakuuta ja muualla enimmäkseen 10.-20. lokakuuta, Valassaarilla vasta 23.10. Itse kasvukauden pituus oli vuosina 1971-2000 Kruunupyysissä ja Valassaarilla 164 päivää. ja Vaasassa 172 päivää.

Tehoisan lämpötilan summa vaihtelee näiden maakuntien alueella siten, että se on Keski-Pohjanmaalla 1050-1100 °Cvrk ja suuressa osassa Pohjanmaata 1100-1150 °Cvrk. Ulkosaaristossa se kohoaa vaivoin yli 1000 °Cvrk. Viileänä kasvukautena 1987 lämpösumma jäi Valassaarilla jopa alle 800 °Cvrk:n ja Vaasassakin alle 1000 °Cvrk, mutta oli poikkeuksellisen lämpimänä kasvukautena 2006 vastaavasti 1387 °Cvrk ja noin 1600 °Cvrk.

Myös Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla viljelyoloja haittaavat kevään ja alkukesän kuivuus.

Keskimäärin kasvukauden aikana sademäärä on alle 300 mm, saaristossa 250 mm, ja muualla 300 mm:n vaiheilla, runsaimmin sataa Keski-Pohjanmaan sisäosissa. Kuivina kasvukausina sadesummat jäävät jopa vain 150 mm:iin, kuten esim. vuonna 1976 Vaasassa (155 mm) ja Kruunupyysissä (160 mm) sekä vuonna 2002 Valassaarilla (144 mm). Sateisina vuosina kasvukauden sadesumma kohoaa 400 mm:n vaiheille. Talvisin vähälumisuus ja samanaikaiset pakkasjaksot aiheuttavat näillä alueilla usein paksuakin routaantumista.

HUOM!

Ilmastokatsauksen maaliskuun numeron Etelä-Pohjanmaan tekstistä oli jäänyt pois suurimpia lumensyvyyskäsittelystä teksti "Lumioloista"- kappaleessa. Tässä puuttuva teksti:

Etelä-Pohjanmaan suurin lumensyvyys 114 cm on mitattu Isojoella (Kärjäkoski) 4.2.1984. Seuraavana tilastossa tulevat 110 cm Kauhajoella (Muurahainen) 14.3.1981 ja 108 cm Isojoen Sarvuluomassa päivää myöhemmin, samoin 108 cm Isojoen Kärjäkoskella 11.-12.2.1984. Kauhavalla on ollut eniten eli 70 cm lunta 9.2.1984.

Juha Kersalo

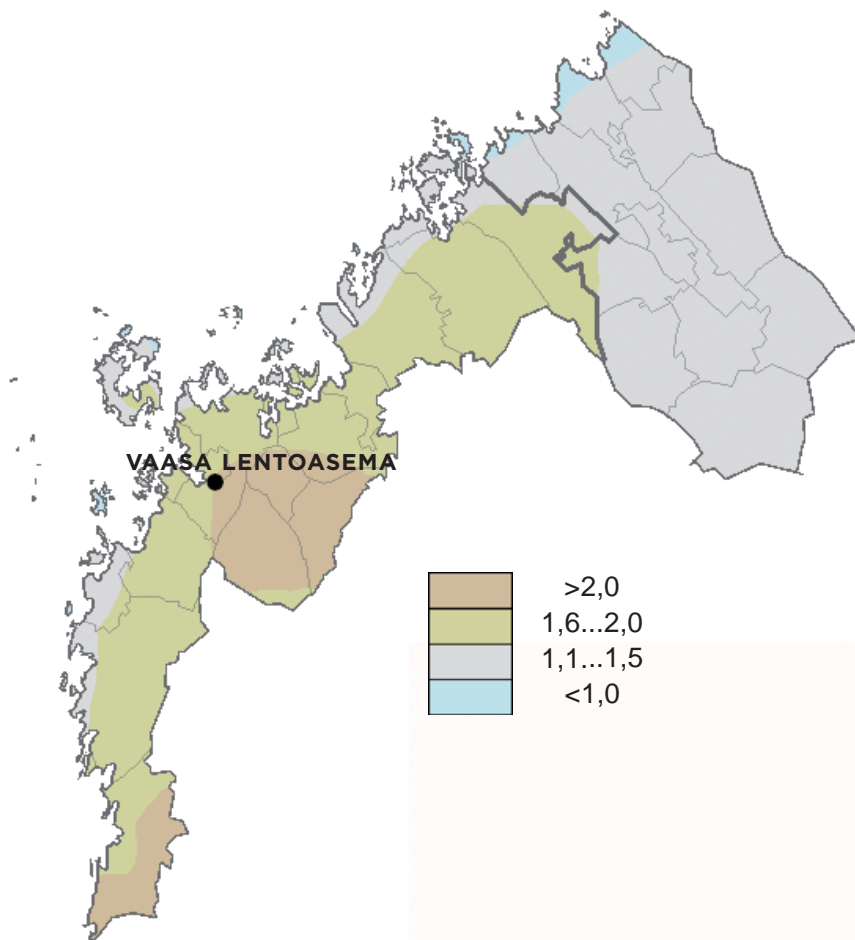
VAASA LENTOASEMA

TILASTOJA KAUDELLA 1971-2000

kk	Lämpötila °C			Lämpötilan ääriarvot			Sade mm	Kuukausisateen ääriarvot				Sadep. >1mm	Suurin vrksade	Lumi 15.p.	Helle- päiviä	Pakkas- päiviä	Halla- päiviä	
	ka	ylin	alin	ylin	v	alin		v	suurin	v	pienin							v
1	-6,8	-3,5	-10,5	7,5	92	-36,2	87	34	70	88	12,7	72	9	18,2	21		29	28
2	-6,9	-3,4	-10,8	8,6	90	-34,6	79	20	39	90	1,6	94	5	13,4	30		26	27
3	-3,1	0,6	-7,0	10,7	73	-30,6	81	27	55	92	6,9	80	7	14,4	30		26	27
4	2,0	6,0	-1,9	21,3	89	-18,1	77	27	66	77	4,3	74	6	24,7	6		20	23
5	8,7	14,0	3,3	27,9	84	-7,6	76	31	77	91	3,0	94	7	26,0			6	13
6	13,6	18,4	8,3	31,8	72	-2,2	71	43	119	81	4,7	82	7	37,4		2		2
7	16,0	20,6	11,0	31,6	88	2,2	77	60	135	88	6,3	94	8	45,6		4		
8	14,0	18,4	9,6	28,0	94	-0,5	87	63	145	88	5,1	76	10	36,0		2		1
9	9,0	12,8	5,3	25,8	83	-6,0	78	62	96	91	20,7	89	10	26,0			3	7
10	4,0	6,9	1,3	17,2	81	-20,4	92	54	102	83	17,4	90	10	28,2	1		11	15
11	-1,0	1,6	-3,7	10,6	84	-26,3	83	50	115	81	9,3	93	11	33,4	4		21	22
12	-4,6	-1,6	-8,4	8,4	0	-34,4	78	41	96	81	7,2	78	10	34,2	11		26	26
	3,7	7,6	-0,3	31,8		-36,2		512					100	45,6		8	168	191

POHJANMAA JA KESKI-POHJANMAA: HUHTIKUUN KESKILÄMPÖTILA

KAUDELLA 1971-2000

Kuukausikatsaus Suomen sääoloihin

50 vuotta sitten huhtikuussa 1958

Lämpötila. Kuukauden keskilämpötila oli 1.0...2.5 astetta normaalia alempi, eniten Kaakkois-Suomessa ja Pohjois-Lapissa (kartta 1). Lämpimintä (1.4) oli Piikkiössä, Salossa ja Heinolassa ja kylmintä (−6.7) Kilpisjärvellä. Ylip lämpötila vaihteli 12.5 (Maarianhamina) asteesta 4.9 (Kuusamo) asteeseen ja alin lämpötila 2 metrin korkeudella −25.2 (Sodankylä) asteesta −8.6 (Helsinki) asteeseen sekä maanpinnalla −28.6 (Sodankylä) asteesta −8.6 (Helsinki) asteeseen. — Pakkaspäivien (lämpötilan alin arvo alle 0-asteen) lukumäärä oli 22 (Helsinki) ...29 (Rovaniemi ja Muonio).

Sademäärä oli enimmäkseen tavallista pienempi. Vain osassa Pohjois-Suomen länsiosaa satoi hieman yli 100 % normaalista. Suhteellisesti kuivinta (sademäärä n. 25 % normaalista) oli Porin ja Kristiinankaupungin välisellä rannikkoalueella. Etelä- ja Keski-Suomessa sade tuli enimmäkseen räntänä tai vetenä, Pohjois-Suomessa lumenä tai räntänä. Enemmän kuin 3/4 asemista ilmoitti sadetta kuukauden 5., 14., 15. ja 28.—30. p:nä. Vähemmällä kuin 1/4 asemista oli sadetta 1.—4., 8.—11., 17.—21. ja 23.—26. p:nä.

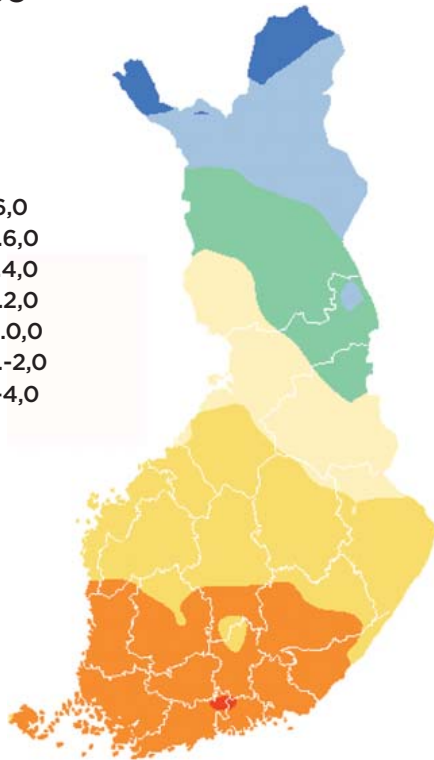
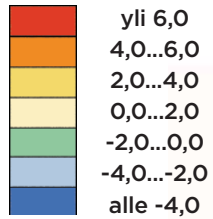
Lumipeite alkoi huhtikuussa sulaa Etelä- ja Länsi-Suomessa verraten nopeasti, muissa osissa maata hitaammin. Lumen syvyys oli kuukauden puolivälissä osassa Lounais-Suomen rannikkoaluetta 0...1, muualla Etelä- ja Länsi-Suomessa 2...5, Itä-Suomessa 3...7 ja Pohjois-Suomessa 4...10 dm. Maa paljastui aukeilta kentiltä kuukauden loppuun mennessä suurimmasta osasta Etelä-Suomea ja osasta Länsi-Suomea. Muualla Keski-Suomessa lumen syvyys kuukauden lopussa oli 0...4 ja Pohjois-Suomessa 1...7, Kilpisjärvellä kuitenkin 9 dm.

Rekikeli loppui huhtikuun alkupuoliskolla suurimmasta osasta Etelä-Suomea ja yleensä 19.—27. p:nä suurimmasta osasta Keski-Suomea ja osasta Pohjois-Suomen eteläosaa. Myös osassa muuta Pohjois-Suomea kelirikko alkoi huhtikuun puolella.

Vesistöjen jää. Jäiden heikentyminen alkoi yleensä vasta kuukauden jälkipuoliskolla. Ennen toukokuun alkua lähtivät jäät yleensä vain muutamista Lounais-Suomen järvistä ja joista. Muualla jään paksuus oli kuukauden lopussa Etelä- ja Keski-Suomessa yleensä 5...60, Pohjois-Suomessa 40...80 cm.

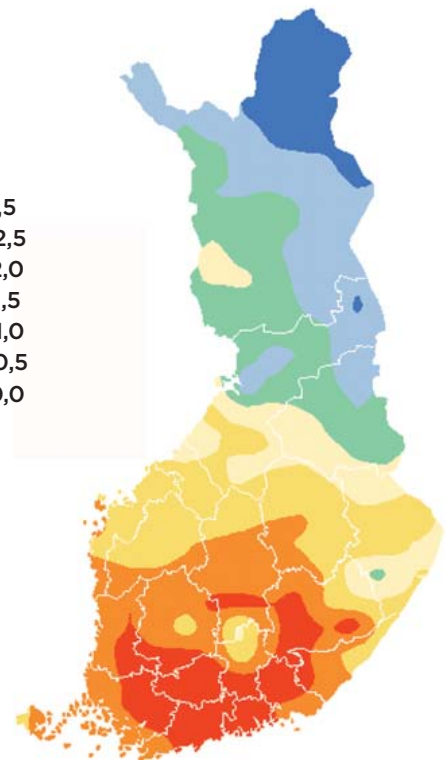
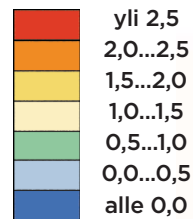
Huhtikuun 2008 lämpötila- ja sadekartat

April 2008

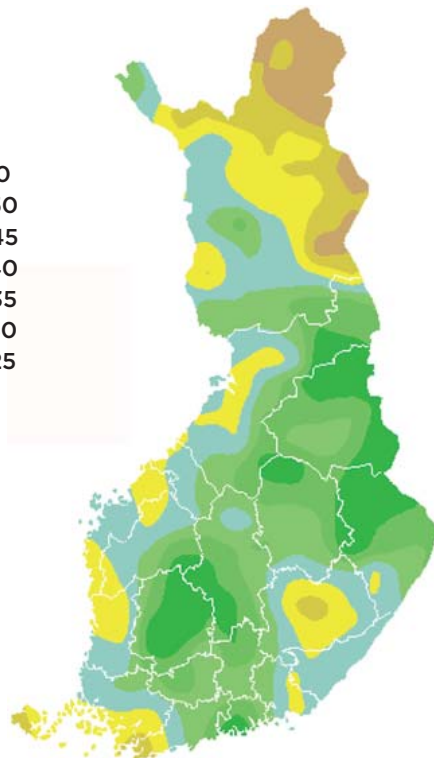
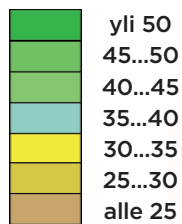
Keskilämpötila (°C)

Medeltemperatur (°C)

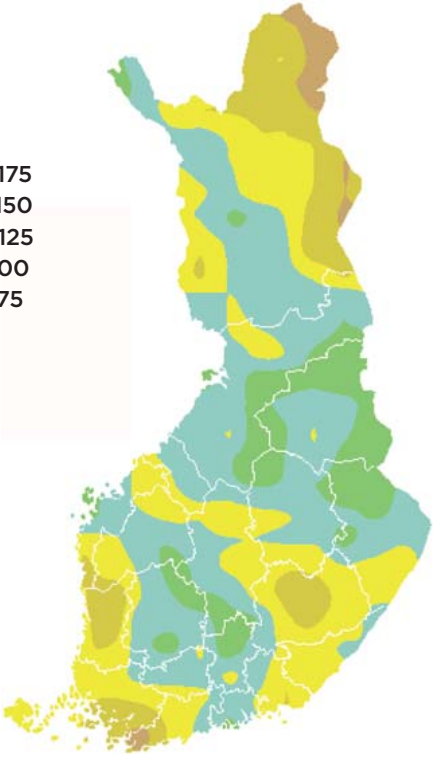
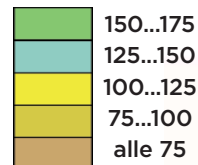
Keskilämpötilan poikkeama (°C) vertailukauden 1971-2000 keskiarvosta

Medeltemperaturens avvikelse från normalvärdet (°C)

Sademäärä (mm)

Nederbörd (mm)

Sademäärä prosentteina vertailukauden 1971-2000 keskiarvosta

Nederbörden i procent av normalvärdet